

Handläggare: Bosse Dannert
Tfn: 508 18 040

Till
Farsta stadsdelsnämnd

Vuxenutbildningslag (Ds 2005:33)

Remiss

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar remissvaret som sitt eget.

Gillis Hammar
stadsdelsdirektör

Annica Blomsten
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har sänt ut departementspromemorian Vuxenutbildningslag på remiss. Vissa frågor inom vuxenutbildningen behöver ses över och regleras. Lagen förtydligas, vilket förvaltningen ser som positivt. På vilka grunder en person är behörig för kommunal vuxenutbildning förtydligas och föreslås fastställas i lag. En rättighet för vuxna med utvecklingsstörning att delta i utbildning på grundläggande nivå föreslås. För att ungdomar i åldern 16-18 år som invandrat till Sverige ska få en bra start hänvisas de numera oftast till gymnasieskolans individuella program i stället för till sfi. Detta regleras också.

Bakgrund

Regeringen avser att lägga fram en proposition om vuxenutbildning i början av 2006. Lagen föreslås träda i kraft 1 juli 2007. Viss reglering i svenska för invandrare föreslås träda i kraft 1 juli 2006.

Kommunfullmäktige har sänt ut en departementspromemoria på remiss till Farsta, Kista och Skärholmens stadsdelsnämnder.

Övriga remissinstanser är utbildningsförvaltningen och stadsledningskontoret. I promemorian presenteras förslag till utformning av en vuxenutbildningslag. Promemorian i sin helhet finns på <http://www.regeringen.se/sb/d/5366/a/49099> eller i ett exemplar hos registrator. Eva Kull tel 508 18 141.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Individ- och familjeomsorgen.

Sammanfattning av förslaget

Utvecklingen på vuxenutbildningsområdet ställer krav på en lagstiftning som kan möta kraven från en vuxenutbildning som i allt högre grad betonar och tar sin utgångspunkt i individens behov av stöd för sitt lärande.

En aspekt på detta är det vidgade uppdraget, d v s lärande som ligger på en gymnasial nivå men som inte nödvändigtvis återfinns i gymnasieskolan, liksom lärande som sker på eller i anslutning till en arbetsplats.

Vidare är validering ett område som behöver ses över och i viss mån regleras. Kvalitet, likvärdighet samt rättsäkerhet är de genomgående principerna i förslaget. Utgångspunkten är en tydlig och enkel struktur, som i så stor utsträckning som möjligt är gemensam för de tre utbildningsformerna på området.

Centrala begrepp såsom prövning, studerande, undervisning, utbildningsenhet, validering samt verksamhet definieras. De aktuella utbildningsformerna föreslås byta namn. Kommunal vuxenutbildning (komvux) byter namn till kommunal utbildning för vuxna, vuxenutbildning för utvecklingsstörda (särvox) byter namn till utbildning för vuxna med utvecklingsstörning och svenskundervisning för invandrare (sfi) byter namn till utbildning i svenska för invandrare. Samtliga namnförkortningar utmönstras.

Ett antal grundläggande förslag och principer är desamma som i ett förslag till ny skollag (U2005/5584/S), som för närvarande remissbehandlas. Dessa innebär att ansvarsfördelningen mellan stat och kommun ligger fast och att rektorns pedagogiska ledningsansvar förstärks. Lärarens ansvar för undervisningen och kravet på att lärare skall ha förskriften utbildning förtydligas.

Huvudmannens ansvar för ett systematiskt kvalitetsarbete slås fast.

De studerandes inflytande skall öka. En lärare utan föreskriven utbildning som inte uppfyller kraven för tillsvidareanställning skall sätta betyg tillsammans med en lärare som uppfyller dessa krav.

Inom utbildningsformerna kommunal utbildning för vuxna samt utbildning för vuxna med utvecklingsstörning föreslås att begreppet nivåer införs. Tydligare behörighetsregler föreslås, både för utbildning på grundläggande och på gymnasial nivå. Inom utbildning för vuxna med utvecklingsstörning föreslås en rättighet att delta i utbildning på grundläggande nivå i likhet med vad som i dag finns för grundläggande vuxenutbildning inom komvux.

Inom utbildning i svenska för invandrare föreslås en höjning av åldersgränsen från nuvarande 16 till 18 år, en minimigräns för antalet undervisningstimmar per vecka under en fyraveckorsperiod samt bestämmelser om att utbildningen skall kunna kombineras med vissa aktiviteter samt med förvärvsarbete. Vidare skall de som saknar grundläggande läs-och skriftfärdigheter ha möjlighet att förvärva sådana färdigheter inom ramen för utbildningen. Läs- och skrivinläringen kan ske på den studerandes modersmål.

Dagens regler för entreprenad ligger fast för samtliga utbildningsformer.

Bestämmelser om överklagande samlas i ett särskilt kapitel. I ett avslutande kapitel samlas övriga bestämmelser, bl.a. om disciplinära åtgärder.

Stadsdelsförvaltningens kommentar

Förvaltningen ser det som positivt att lagstiftningen anpassas till i utvecklingen av vuxenutbildningen. Vissa frågor behöver ses över och regleras. Lagen förtydligas, vilket är positivt.

För validering som i dag är oreglerad föreslås bestämmelser som ska stärka den enskildes rättsäkerhet. Den som får sina kunskaper och sin kompetens identifierade vid en validering föreslås få den dokumenterad i ett intyg.

På vilka grunder en person är behörig för kommunal vuxenutbildning förtydligas och föreslås fastställas i lag.

En rättighet för vuxna med utvecklingsstörning att delta i utbildning på grundläggande nivå och en skyldighet för kommunen att tillhandahålla utbildningen föreslås, vilket är positivt för de personer med utvecklingsstörning som inte vill eller klarar av en daglig verksamhet utan hellre vill studera.

När det gäller bytet av namn från det inarbetade "särvox" till "utbildning för vuxna med utvecklingsstörning" kan det vara olyckligt om det blir för svårt för de berörda med ett längre och lite krångligare namn.

I lagen skrivs in att undervisningen i svenska för invandrare ska kunna kombineras med vissa aktiviteter och med förvärvsarbete, vilket är positivt.

Genom att ange en minimigräns för antalet undervisningstimmar i utbildningen i svenska för invandrare, förtydligas kommunens ansvar för likvärdighet. För att ungdomar som invandrat till Sverige ska få en så bra start som möjligt placerar de flesta kommuner dem i gymnasieskolans individuella program och inte i sfi. För att förstärka denna inriktning höjs åldersgränsen inom utbildning i svenska för invandrare från 16 till 18 år.